

การประเมินความเสี่ยง

ที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการ
ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
(ประจำปีงบประมาณ 2568)

สำนักปลัด งานธุรการ
องค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น
อำเภอเวียงทอง จังหวัดพิษณุโลก

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

องค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดำเนินการผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณากระบวนการจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบที่ได้ดำเนินการผ่านมา รวมถึงข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและเรื่องการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและภายนอกที่ได้สะท้อนผ่านผลคะแนนเครื่องมือแบบวัด IIT และ EIT ของการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
2. กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพจน์มิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร
3. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรของหน่วยงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็นธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้
4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไป

2. ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตของหน่วยงาน สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 องค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น ได้วิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงทุจริตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ในประเด็น ดังนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
3. การจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานบุคคล

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเสี่ยง เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม

ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ร้องเรียนแล้ว ต้องแก้ไขปัญหา

ประเด็นความเสี่ยง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง

โอกาส (Likelihood) โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น

ผลกระทบ (Impact) ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต คะแนนรวมที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสและผลกระทบ

4. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

4.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต พิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูป ของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ
- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

เกณฑ์ระดับโอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี
4	สูง	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี
2	น้อย	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสจะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/ หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	17 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	10 – 16 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	4 – 9 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 - 3 คะแนน

4.2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียด รูปแบบ เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือ คาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/ มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ขั้นตอนที่ 2 การจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้นๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว

5. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและประพหุติมิชอบ

เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘
ของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

1. การระบุประเด็นความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood ความน่าจะเป็น	Impact ผลกระทบ	Risk Score คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร เพื่อพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	การเรียกรับสินน้ำใจ ทรัพย์สิน ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ การยื่นแบบแปลนการจ้างเขียนแบบ เพื่อต่อรองการขอต่อใบอนุญาต ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	1 น้อยมาก	3 ปานกลาง	3 คะแนน	ระดับต่ำ = ยอมรับความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood ความน่าจะเป็น	Impact ผลกระทบ	Risk Score คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
การขอรับบริการบริการจาก อบต. เช่น สนับสนุนน้ำอุปโภค โดยไม่รอลำดับตามคำขอก่อน-หลัง เป็นต้น	๑. เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อเป็นค่าอำนวยความสะดวก ในการให้บริการเพื่อเป็นการตอบแทน ๒. การรับของขวัญหรือของกำนัลจากประชาชนเพื่อเป็นการตอบแทนจากการให้บริการ	2 น้อย	3 ปานกลาง	6 คะแนน	ปานกลาง = ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	3. การจัดซื้อจัดจ้าง				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood ความน่าจะเป็น	Impact ผลกระทบ	Risk Score คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
การจัดหาพัสดุ	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการ เพื่อแลกกับการพิจารณาเข้าทำสัญญา อันเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะและกีดกันผู้ประกอบการรายอื่น	2 น้อย	5 สูงมาก	10 คะแนน	ปานกลาง = ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	4. การบริหารงานบุคคล				
ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
		Likelihood ความน่าจะเป็น	Impact ผลกระทบ	Risk Score คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง
๑. การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง รับโอน การให้ ย้าย ๒. การสมัครสรรหา บุคคลเข้าทำงาน ในตำแหน่งพนักงานจ้าง	๑. ผู้บริหารเรียกรับเงินหรือ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใด จากผู้บรรจุแต่งตั้ง รับโอน การให้ย้าย ๒. ผู้บริหารเรียกรับเงินหรือ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ใด จากผู้สมัครสอบคัดเลือกรายใด รายหนึ่ง เพื่อให้ผ่านการสอบ คัดเลือก	1 น้อย	2 น้อย	2 คะแนน	เสี่ยงต่ำ = ยอมรับความเสี่ยง

2. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยง	1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558					
ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคารหรือ รื้อถอนอาคาร ขั้นตอนการตรวจสอบ เอกสาร เพื่อพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	การเรียกรับสินน้ำใจ ทรัพย์สิน ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก นอกเหนือจากค่าธรรมเนียม ปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการ การยื่นแบบแปลน การจ้างเขียนแบบ เพื่อ ต่อรองการขอต่อใบอนุญาต ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ต่ำ	1. จัดทำคู่มืออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับ กระบวนการขออนุญาต ก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร พร้อม ทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ให้ประชาชนได้รับทราบ และให้บุคลากรใน หน่วยงานถือปฏิบัติ 2. ควบคุม กำกับและ ติดตามการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ โดย ผู้บังคับบัญชา	1. กำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางการปฏิบัติ เพื่อ ป้องกันการเรียกรับสินบน 2. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ คู่มืออำนวยความสะดวก เกี่ยวกับกระบวนการขอ อนุญาตก่อสร้าง ดัดแปลง อาคาร หรือรื้อถอนอาคาร ให้ประชาชนได้รับทราบ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ อบต. เป็นต้น 3. มีการติดตามและควบคุม การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการ กระบวนการขออนุญาต ก่อสร้าง ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร จากผู้บังคับบัญชา	ต.ค. 2567 ถึง ก.ย. 2568	กองช่าง

ประเภทความเสี่ยง	2. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การขอรับบริการบริการจาก อบต. เช่น สนับสนุนน้ำอุปโภค โดยไม่รอลำดับตามคำขอ ก่อน-หลัง เป็นต้น	1. เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับสินบน ค่าอำนวยความสะดวกในการให้บริการเพื่อเป็นการตอบแทน 2. การรับของขวัญหรือของกำนัล จากประชาชนเพื่อเป็นการตอบแทนจากการให้บริการ	ปานกลาง	1. มาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน, มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม 2. คู่มืออำนวยความสะดวกในการให้บริการของหน่วยงาน	1. จัดทำประกาศมาตรการป้องกันการเรียกรับสินบน, มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม 2. จัดทำคู่มืออำนวยความสะดวกในการให้บริการของหน่วยงานพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้บุคลากรรับทราบและถือปฏิบัติ และประชาชนได้รับทราบ 3. ประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการร้องเรียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบให้ประชาชนทราบเพื่อสร้างความเกรงกลัวสำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่	ต.ค. 2567 ถึง ก.ย. 2568	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษาฯ

ประเภทความเสี่ยง	3. การจัดซื้อจัดจ้าง					
ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การจัดหาพัสดุ	เจ้าหน้าที่เรียกและรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบ เพื่อแลกกับการพิจารณาเข้าทำสัญญาอันเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะและกีดกันผู้ประกอบการการอื่น	สูง	1. ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ 2. จัดทำมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติงานด้านการตรวจรับพัสดุ	1. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจากการสืบราคาจากท้องตลาด โดยพิจารณาเลือกร้านค้าหรือผู้รับจ้างที่เสนอราคาต่ำสุดและมีคุณภาพ 2. จัดทำแนวปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย	ต.ค. 2567 ถึง ก.ย. 2568	กองคลัง

ประเภทความเสี่ยง	๔. การบริหารงานบุคคล					
ขั้นตอน	ประเด็นความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง รับโอน การให้ย้าย ๒. การสมัครสรรหา บุคคลเข้าทำงาน ในตำแหน่งพนักงานจ้าง	๑. ผู้บริหารเรียกรับเงินหรือทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด จากผู้บรรจุแต่งตั้ง รับโอน การให้ย้าย ๒. ผู้บริหารเรียกรับเงินหรือทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้สมัครสอบคัดเลือกรายใด รายหนึ่ง เพื่อให้ผ่านการสอบคัดเลือก	ต่ำ	๑. กิจกรรม/ประกาศ เจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๒. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือน ๓. ประกาศ เรื่อง แนวทางการใช้ดุลพินิจ ในการบริหารงานของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อเป็นการลดการใช้ดุลพินิจเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ	๑. จัดกิจกรรม/ประกาศ เจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๒. จัดโครงการอบรม คุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกและการเป็นข้าราชการที่ดี น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓. เน้นย้ำให้คณะกรรมการฯ ผู้เกี่ยวข้องวางตนเป็นกลางในเรื่องการสรรหาบุคลากรเข้าทำงานในหน่วยงาน ๔. จัดทำประกาศ เรื่อง แนวทางการใช้ดุลพินิจ ในการบริหารงานของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อเป็นการลดการใช้ดุลพินิจเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ	ต.ค. ๒๕๖๗ ถึง ก.ย. ๒๕๖๘	สำนักปลัด